omkonst..
konstnärer skriver om konst
SVERIGES STÖRSTA NÄTTIDNING FÖR KONSTKRITIK & DEBATT

www.omkonst.com:

Enkelhetens komplexa värld

Torsten Andersson, Kristina Eriksson, Sven-Harrys Konstmuseum, Stockholm, 10/11 2011 - 11/3 2012
Text: Leif Mattsson

"Grodan Fallos" ur "Fortplantningssviten" 1980-tal © Torsten Andersson

Utställningsvy: I förgrunden keramiska verk av Kristina Eriksson, i bakgrunden målningar av Torsten Andersson

Teckning, akvarell, 1988-2011 © Kristina Eriksson

Attityden är snarlik hos de båda utställarna på Sven-Harrys Konstmuseum: Kristina Eriksson närmar sig bilden utifrån "bottenläget" (som hon själv uttrycker det), men arbetsmetoden kan även tillskrivas partnern Torsten Andersson. Genom ett repetitivt extraherande av grundformer för mentala nolltillstånd lyckas båda konstnärerna behålla en förvånansvärt homogen, konstnärlig konsekvens. I någon mån är deras verk också sinsemellan utbytbara, men det gäller inte främst det yttre utan mer den kompromisslöst kärva attityden.

Ur serien "Mina Svartbrokiga kor", 1970-tal © Torsten Andersson

Hos Kristina Eriksson (f. 1948) är den visuella öppenheten stor, större än hos Torsten Andersson då hon inte arbetar tillnärmelsevis lika emblematiskt som denne. Hennes bildspråkliga påståenden är också vagare. Men där finns en fragilitet, en poetisk följsamhet mellan text och bild som är djupt fängslande. Man blir lätt stående vid enskilda teckningar för att läsa hennes (ofta diaboliska) anteckningar, nedpräntade med, som det verkar, en knappt tillbakahållen vrede. Här anas en viss grad av bitterhet, men också ett klarsynt reflekterande från en konstnär som tydligt tagit ställning.

Kristina Erikssons far var den säregne Elis Eriksson, en konstnär med många uppkäftiga projekt. Och kanske kan man hos dottern spåra arvet från dennes ordlekar och dyslektiska fantasterier? Men Kristina Eriksson är också måleriskt inriktad; bildspråket är följsamt och förfinat, med en klart intimistisk ton. Här finns en bildmässig otvungenhet med allegoriska och starkt formmedvetna drag.

Teckning, akvarell, 1988-2011 © Kristina Eriksson

Hennes medutställare, den numera bortgångne partnern Torsten Andersson (1926-2009) har en självklart framträdande position i den svenska konsthistorien. Men hans konstnärliga "klassresa" från lovande konststudent till kanoniserat geni var inte helt oproblematisk. Han framstod (möjligen med viss rätt) som en stundtals ganska bitter konstnär. Tragiskt nog verkade det som om han genom hela livet såg sig som missförstådd och inte tillfullo uppskattad. Detta trots att han 2008 fick det prestigefulla Carnegiepriset. Det verkar som om han aldrig helt lyckades skaka av sig den (orättvist?) hårda kritik han fick tidigt under sin konstnärsbana.

Men här är det nödvändigt att skilja på verk och person. Om privatpersonen Anderssons texter och uttalanden har en bitvis förgrämd underton så har hans måleri en så mycket starkare profil. Här finns ett slags trubbig nyansrikedom med sällsynt bildmässig auktoritet. Han tillhör också de få målare som (så småningom) kom att bli fullt accepterade i både det modernistiska såväl som i det postmodernistiska lägret – en tämligen unik företeelse.

Den tudelade uppdelningen, med Anderssons målningar på nedervåningen och Erikssons teckningar på övervåningen, kan man emellertid ha sina åsikter om. Dessutom är utställningsytan i Sven-Harrys Konstmuseum betydligt mindre än vad man skulle kunna tro när man ser huset utifrån. Egentligen är det bara en sal i nedervåningen som helt uppfyller förväntningarna på en modern konsthall. (Hur det blivit så är ett mysterium.)

De utställningsansvariga tycks ännu inte riktigt ha accepterat dessa spatiala begränsningar; där finns möjligen ett glapp mellan hög ambition och utrymmesmässig realitet. Men att som lösning på problemet hänga ett antal verk i de minimala trappavsatserna är högst tveksamt. Kompromissen skapar bara ett hackigt och orytmiskt utställningsflöde.

Däremot finns det inget att klaga på vad gäller det seriösa i konstnärernas uppsåt. Både Kristina Erikssons och Torsten Anderssons verk är exempel på en omutlig tilltro till bildens språkliga egenskaper, på dess förmåga att bibehålla den nyansrika komplexiteten i dess allra mest renodlade former och tillstånd.

Stockholm 2011-12-20 © Leif Mattsson

"Staty på jorden" ur serien "Tyngdkraft"
sent 1980-tal © Torsten Andersson

Teckning, akvarell, 1988-2011
© Kristina Eriksson

Sven-Harrys Konstmuseum, Stockholm | **Omkonsts startsida**

Dela artikeln via Facebook: **Omkonst Facebook>>**
Vill du kommentera artikeln maila till redaktion@omkonst.com